

Kabátek: Našim klientům garantuji stávající úroveň kvality i dostupnosti zdravotních služeb

25.9.2023 - Václav Pergl | Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR

Nově diabetikům začne nabízet i individuální služby nutričních specialistů. Veřejnost oslovila provokativní kampaní, kde ve fiktivním e-shopu nabízí třeba transplantaci ledvin. A VZP slibuje i další změny, to vše ruku v ruce s benefity, které klientům nabízí právě za to, že se o své zdraví začnou více zajímat.

Co se tedy děje za zdmi největší české zdravotní pojišťovny?

Pojem prevence je možná v té veřejné debatě už trochu nadužívaný, zprofanovaný. Přesto si jej musím půjčit k tomu, abych vysvětlil, kam všemi těmi kroky míříme. Ono je to v podstatě velmi jednoduché. Populace stárne, dožíváme se vyššího věku, což je jistě dobrá zpráva, na druhou stranu je třeba si přiznat, že právě pokročilý věk bývá doprovázen horším zdravotním stavem, a tím i vyššími náklady z hlediska systému zdravotní péče. Celkem jednoduchou úvahou pak dospějete k závěru, že pokud chcete udržet dnešní systém i do budoucna, je potřeba se zaměřit právě na tento moment. Nabídnout lidem cesty, jak nemocem předcházet, a tím snižovat náklady. A jsme u prevence. Proto jsme přišli s novinkami, které zazněly, proto chystáme i další. Proto jsme zvolili také provokativní tón kampaně, v níž jsme lidem ukázali skutečné náklady na zdravotní výkony v kontrastu toho, kolik stojí běžné preventivní vyšetření, jež diagnózu včas odhalí. Zda se nám podaří změnit uvažování lidí o vlastním zdraví, to ukáže teprve čas. Kdybychom to ale nezkusili, byla by to chyba.

Pojďme být konkrétní. Kamery u diabetologů nebo denzitometry v ordinacích praktiků, jak konkrétně to pacientům pomáhá?

My tím fakticky pomáháme našim klientům předcházet některým onemocněním nebo jejich komplikacím. Jsou to například ony speciální kamery v ordinacích diabetologů, které včas odhalí oční retinopatii. To je závažná komplikace diabetu, která může vést až k úplné slepotě, pokud není včas zachycena a léčena. Během jednoho roku se nám podařilo pomoci vybavit kamerami desítky ordinací diabetologů. Předtím toto vyšetření mohl provést pouze oční lékař, my tímto krokem síť záchranných míst významně rozšířili. Osteoporóza je velmi rozšířené onemocnění, které lékaři bohužel příliš často odhalí u pacienta, až když už je pozdě. Tedy například po zlomenině krčku, která ve vysokém věku může mít fatální důsledky. Česko se potýkalo s nedostatečným počtem denzitometrů, tedy přístrojů, které mohou řídnutí kostí včas odhalit. Proto tato vyšetření byla u nás spíše sporadická, například i ve srovnání s jinými zeměmi Evropy. VZP proto připravila celý postup včasného zachytu nemoci, tedy jak, kde a kdy naše klienty testovat. A navíc jsme skutečně přispěli k tomu, že už dnes je u nás dostatek denzitometrů, které tu chyběly. Program našel u odborné veřejnosti velký ohlas, velmi rychle se rozběhl. Musím říci, že jsme zájmem lékařů byli až překvapeni. To vše se podařilo během několika měsíců.

Jak do této kategorie zapadá nutriční poradenství, které chcete nabízet lidem s cukrovkou?

Ten princip je velmi obdobný. Existuje nespočet studií, které vám řeknou, že lidé s diabetem, kteří dodržují životosprávu, mají lepší kvalitu života, nižší medikaci, netrpí přidruženými

kardiovaskulárními chorobami apod. Spolu s Českou diabetologickou společností jsme se proto dohodli na otevření tzv. rozšířených diabetologických ordinací. Zhruba v každém bývalém okrese bude jedna, kde kromě diabetologa bude také nutriční specialista. Ten pacientovi pomůže s úpravou jídelníčku i pohybu, a bude ho samozřejmě také kontrolovat, jak se jím řídí.

Nedávno jste oznámili velmi štědrý příspěvek na očkování proti RS virům, to je také součást tohoto konceptu?

Je to tak. Tady bych rád VZP pochválil, reagovali jsme opravdu velmi rychle. Teprve v průběhu prázdnin se tyto vakcíny do Česka dostaly, už na konci srpna měla naše správní rada na stole návrh na nový příspěvek. Seniorům od 60 let nabízíme na vakcínu 2 000 korun. Mimochodem se jedná o vůbec nejvyšší částku na očkování z fondu prevence. Jsem rád, že naši klienti mají cestu k očkování usnadněnou, ve vyšším věku mohou způsobit tyto viry zásadní komplikace.

Chystáte v příštím roce nějaké další novinky?

Chceme ještě více propojit naše bonusy a zodpovědný přístup klientů k péči o vlastní zdraví. Očekávám tedy růst výše příspěvků nejen u dentální hygieny nebo rehabilitačních aktivit, které jsou oba navázané na účast na preventivních prohlídkách, ale například také u příspěvků na pohyb dětí. O finální podobě fondu prevence rozhoduje správní rada, jasno tedy bude v průběhu podzimu.

Všechno se to dobře poslouchá. Ale máte na to dost prostředků? Jak si VZP stojí v době, kdy česká ekonomika lavíruje mezi stagnací a velmi mírným růstem?

V tuto chvíli máme na stole výsledky hospodaření za prvních osm měsíců roku. Jsou o poznání optimističtější, než jaké jsme očekávali v lednu. Původní ekonomický výhled počítal pro letošek záporné saldo pět a půl miliardy korun. V tuto chvíli můžeme říci, že pokud na příjmové nebo výdajové položce nedojde k nějakému zemětřesení, dosáhneme na konci roku vyrovnaného rozpočtu.

Jak si takový výsledek vysvětlujete?

Je to poměrně jednoduchá matematika. Příjmy VZP jsou zhruba o procento vyšší, než s čím kalkuloval zmíněný plán, zároveň se nám daří držet na uzdě výdaje.

Tomu mám rozumět tak, že lidem hradíte méně zdravotních služeb?

To v žádném případě. Úhrady všem poskytovatelům zdravotních služeb jsou do haléře vyplaceny tak, jak nám ukládá úhradová vyhláška a uzavřené úhradové dodatky, včetně všech bonusů, k nimž se VZP zavázala. Náklady se nám daří snižovat hlavně v oblasti nejdražších léků pro tzv. centrovou péči, a to díky neustálému vyjednávání o ceně s dodavateli. Další významných úspor dosahujeme na vlastním provozu pojišťovny. A do třetice je to obecně nízký objem péče čerpané ukrajinskými občany žijícími v Česku, i ta byla ještě na přelomu roku těžko predikovatelná.

Čekáte pozitivní trend i pro další rok?

V příštím roce zcela jistě dojde k růstu nákladů na zdravotní služby. Ten ale zvládneme díky valorizačnímu automatu plateb za státní pojištěnce schválenému vládou a, jak doufám, i vyšším výběrem pojistného. Určitě se tedy budeme snažit o sestavení vyrovnaného zdravotně-pojistného plánu.

Ve veřejném prostoru se občas objevují obavy o zachování dostupnosti zdravotní péče, o kvalitu služeb. Vaši klienti se tedy ničeho takového bát nemají?

Pokud se někdo z našich klientů takového scénáře obává, rád bych jej ubezpečil, že jsou to obavy zbytečné. Naším klientům garantuji udržení stávající úrovně kvality i dostupnosti zdravotních služeb i v roce nadcházejícím. Na druhou stranu je třeba přiznat, že budeme muset řešit dostupnost zejména primární péče, ať už ve stomatologii, mezi pediatry nebo i praktiky. V této oblasti jsme již první opatření zavedli v roce letošním. Do budoucna se ale neobejdeme bez další spolupráce s ministerstvem zdravotnictví a odbornou veřejností. Tady nás kus práce jistě ještě čeká.

Vraťme se na závěr na skok do politiky. Jak hodnotíte návrh na přenesení dohledu nad nemocenskou z české správy na zdravotní pojišťovny?

Možná vás překvapím, ale za mne je to správný krok. Podpořen samozřejmě musí být příslušnými legislativními úpravami tak, aby mohla být u pojišťoven vybudována infrastruktura k administraci procesů spojených s nemocenskou. VZP ale je na tuto alternativu připravena, vidím v ní příležitost pro efektivnější řízení nákladů na zdravotní služby.

Podobné debaty probíhají o přenesení zodpovědnosti za dostatek léků na zdravotní pojišťovny...

Ani této úpravě se v principu nebráníme. Podle mne by bylo účelné, aby pojišťovny nesly odpovědnost za řízení nákladů na nejnákladnější léky tzv. centrové péče. Nebo za emergentní nákup léčivých přípravků v případě mimořádných situací. Nemyslím si ale, že by bylo efektivní přenést na zdravotní pojišťovny veškeré nákupy léčiv pro ČR. O tom také aktuálně diskutujeme s ministerstvem zdravotnictví. Na výsledek si ještě budeme muset počkat.

<https://www.vzp.cz/o-nas/aktuality/kabatek-nasim-klientum-garantuji-stavajici-uroven-kvality-i-dostupnosti-zdravotnich-sluzeb>